

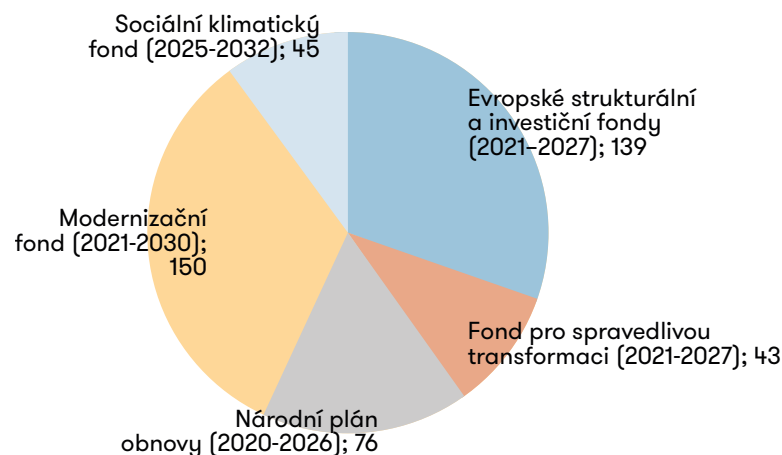
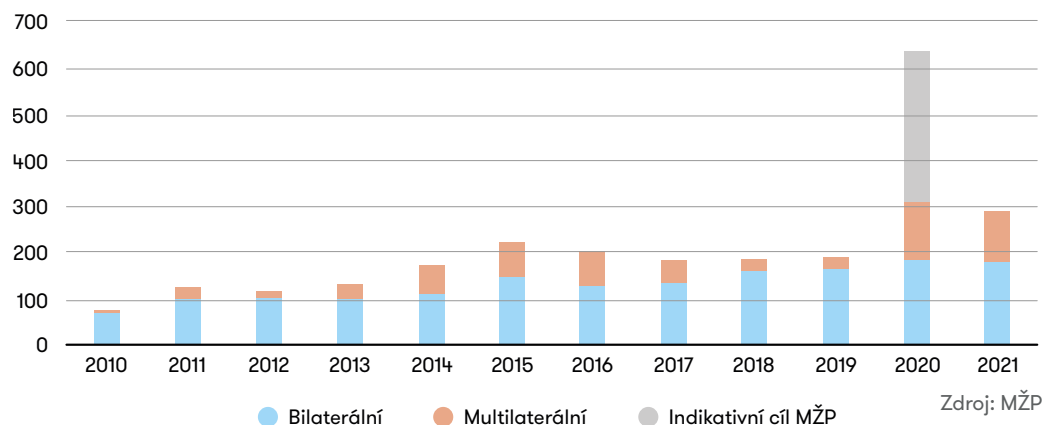
Česko jako černý pasažér při financování klimatických opatření?

Obnovujeme příspěvek do Zeleného klimatického fondu.
Stále však bereme víc, než dáváme.

- Dopady změny klimatu pocítují nejvíce rozvojové státy, ačkoliv k ní nejvíce přispěly průmyslově rozvinuté státy (včetně ČR).
- Podle zprávy Stálého výboru pro finance Rámcové Úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC) potřebují rozvojové státy **502 miliard USD ze zahraničních zdrojů do r. 2030** na opatření pro posílení jejich klimatické odolnosti.
- Rozvinuté státy se na Konferenci OSN o změně klimatu v Kodani (COP 15) v r. 2009 zavázaly prostřednictvím **Zeleného klimatického fondu (ZKF)** přispívat rozvojovým státům **100 mld. USD ročně** do roku 2020.
- Cíle 100 mld. USD se doposud nepodařilo dosáhnout, na COP 21 v Paříži byl termín splnění tohoto cíle **posunut do r. 2025**.
- Finance na klimatická opatření v rozvojových zemích poskytované ČR rostou od r. 2010 **velmi pomalým tempem** (viz graf o ZRS ČR).
- Český slib z COP 27 o příspěvku do ZKF ve výši 1 mil. USD (cca 22 mil. Kč) ročně v letech 2024-2027 odpovídá částce přibližně **2 Kč na obyvatele za rok**.
- Na vlastní klimatická opatření přitom ČR do roku 2030 obdrží z rozpočtu EU **stovky miliard Kč**.

Prostředky poskytnuté Českem na ochranu klimatu v rámci zahraniční rozvojové spolupráce (ZRS) v letech 2010–2021 a cíl MŽP pro rok 2020 (mil. Kč)

Finanční prostředky, které ČR obdrží od EU na klimatická opatření (mld. Kč)*

*Do grafu jsou zahrnuty nižší odhady a není zahrnut příspěvek z Inovačního fondu, jelikož není jasné, jaké projekty ČR do roku 2030 získá.

Zdroj: MŽP, Evropská komise, DotaceEU.cz

Politika ochrany klimatu v České republice (POK)

- Definuje hlavní národní cíle a opatření v oblasti ochrany klimatu.
- Pro období 2017-2030, **momentálně se aktualizuje.**
- Obsahuje mj. i **indikativní cíle pro klimatické finance** (cíl pro rok 2020 ve výši 634 mil. Kč byl naplněn do výše 311 mil. Kč, což odpovídá cca 29 Kč na obyvatele, pro rok 2025 je stanoven cíl 1,211 mld. Kč, pro rok 2030 1,79 mld. Kč).

Adaptační fond, Fond pro nejméně rozvinuté státy

- Financují projekty v rozvojových zemích na přizpůsobení se změně klimatu.
  - Příspěvky států jsou dobrovolné.
- **Česká republika doposud nic nepřispěla.**

Fond ztrát a škod (Loss and Damage Fund)

- Zavedení do praxe se bude projednávat na COP 28 (prosinec 2023).
- Cílem je pomoci zranitelným zemím vyrovnat se s následky změny klimatu.

Zelený klimatický fond (GCF)

- Financuje klimatická opatření v průmyslově méně rozvinutých zemích světa.
- Státy přispívají na dobrovolné bázi, příspěvky ČR:
  - » 2014-2018: 5,3 mil. USD (110 mil. Kč, cca **2,1 Kč/obyvatel/rok**)
  - » 2019-2023: 0 Kč
  - » 2024-2027: 4 mil. USD (86,5 mil. Kč, cca **2,2 Kč/obyvatel/rok**).

Závěry a doporučení pro vládu

- Roční příspěvky ČR prostřednictvím zahraniční rozvojové spolupráce na klimatická opatření pro rozvojové země se od r. 2010 pohybují kolem 200 mil. Kč ročně, což odpovídá méně než polovině indikativního cíle MŽP za rok 2020 (634 mil. Kč).
- ČR je **čtvrtý největší producent emisí skleníkových plynů na obyvatele** z členských států EU (v roce 2021), emise na obyvatele máme vyšší než např. v Číně nebo Indii.
- ČR paradoxně na vlastní klimatická opatření pravidelně čerpá z evropských fondů a do roku 2030 z rozpočtu EU získá **stovky miliard Kč**.
- Vláda by měla skrze Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zahraničních věcí a Ministerstvo financí vytvořit dostatečně ambiciózní střednědobý **plán pro systematický růst klimatických financí** pro dosažení indikativních cílů MŽP uvedených ve strategii POK v České republice (**1,211 mld. Kč v roce 2025 a 1,79 mld. Kč v roce 2030**). Dobrou praxí je, že se příspěvky do klimatických fondů při každé nové alokaci příspěvků zdvojnásobují.
- Navyšování klimatických financí je ve vlastním zájmu ČR. Stane se tak **důvěryhodnějším a předvídatelnějším partnerem** na mezinárodní scéně, **bude se férově podílet na řešení dopadů změny klimatu a bude pomáhat budovat důvěru v mezinárodní systém. Zároveň bude předcházet rizikům vyplývajícím ze změny klimatu jakožto zřejmému „násobiteli hrozeb“** (tzn. klimatické migraci, konfliktům apod.).

